प्रदेश राजपत्र

कर्णाली प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २) सुर्खेत, मार्ग ०१ गते, २०७६ साल (अतिरिक्ताङ्क ७

भाग १

प्रदेश सरकार

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय

नेपालको संविधान बमोजिम कर्णाली प्रदेश सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

संम्वत् २०७६ सालको ऐन नं. ९

<u>प्रदेशमा खेलकुदको विकास सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन</u>

प्रस्तावनाः खेलकुदको माध्यमबाट सामूहिक भावनाको विकास गरी कर्णाली प्रदेशका नागरिकलाई स्वस्थ, अनुशासित, मर्यादित र गतिशील बनाउन प्रदेशमा खेलकुदको विकास गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधान बमोजिम प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१
संक्षिप्त नाम, प्रारम्भ र परिभाषा

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम "कर्णाली प्रदेश खेलकुद विकास ऐन, २०७६" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

(क) "अध्यक्ष" भन्नाले परिषद्को अध्यक्ष सम्झनुपर्छ र सो शब्दले जिल्ला खेलकुद विकास समितिको अध्यक्षलाई समेत बुझाउँछ ।

(ख) "तोकिएको वा तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्छ ।

(ग) "परिषद्" भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठन भएको कर्णाली प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् सम्झनुपर्छ ।

(घ) "मन्त्रालय" भन्नाले सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनुपर्छ ।

(ङ) "संघसंस्था" भन्नाले यस ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका संघसंस्था सम्झनुपर्छ ।

(च) "सदस्य" भन्नाले परिषद् वा जिल्ला खेलकुद विकास समितिका सदस्य सम्झनुपर्छ र सो शब्दले परिषद् वा जिल्ला खेलकुद विकास समितिको अध्यक्ष र सदस्य-सचिव समेतलाई जनाउँछ ।

(छ) "सदस्य-सचिव" भन्नाले परिषद् वा समितिको सदस्य-सचिव सम्झनुपर्छ ।

(ज) "समिति" भन्नाले दफा १६ बमोजिम गठन हुने जिल्ला खेलकुद विकास समिति सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद—२
परिषद्को स्थापना

३. <u>परिषद्को स्थापनाः</u> (१) खेलकुदको विकास, विस्तार र प्रवर्धन गरी खेलकुद सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि प्रदेशमा एक खेलकुद विकास परिषद्को स्थापना गरिनेछ ।

(२) परिषद्को केन्द्रीय कार्यालय वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतमा रहनेछ ।

४. <u>परिषद् स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेः</u> (१) परिषद् अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेछ ।

(२) परिषद्को काम कारबाहीको निमित्त आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ ।

(३) परिषद्ले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपयोग गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य कुनै किसिमले व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।

तर परिषद्ले अचल सम्पत्ति बिक्री वा अन्य कुनै तरिकाले हक हस्तान्तरण गर्नुअघि प्रदेश सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(४) परिषद्ले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न सक्नेछ र परिषद्उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजुर लाग्न सक्नेछ ।

(५) परिषद्ले व्यक्तिसरह करार गर्न र करार बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न तथा दायित्व निर्वाह गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद—३

संरक्षक, परिषद्को गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

५. **संरक्षक:** (१) मुख्यमन्त्री परिषद्को संरक्षक हुनेछ ।

(२) संरक्षकले परिषद्लाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(३) त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु परिषद्को कर्तव्य हुनेछ ।

६. **परिषद्को गठन सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) प्रदेशमा खेलकुदको विकास गर्नको लागि एक खेलकुद विकास परिषद् रहनेछ

(२) परिषद्मा देहाय बमोजिमका सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) मन्त्री, मन्त्रालय- अध्यक्ष

(ख) खेलकुद क्षेत्रमा योगदान पुर्याएका व्यक्तिहरू मध्येबाट प्रदेश सरकारद्वारा नियुक्त एक जना- उपाध्यक्ष

(ग) सचिव, मन्त्रालय - सदस्य

(घ) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेल जगतमा प्रदेशबाट प्रतिभा आर्जन गरेका व्यक्तिहरू मध्ये समावेशी सिद्धान्तका आधारमा प्रदेश सरकारबाट मनोनित बढीमा चार जना- सदस्य

(ङ) खेलकुदमा सक्रिय अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये प्रदेश सरकारबाट मनोनित एक जना- सदस्य

(च) प्रदेश सरकारबाट नियुक्त परिषद् सदस्य-सचिव सदस्य-सचिव

७. **पदावधि सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) परिषद्को पदेन सदस्यबाहेक नियुक्त वा मनोनित पदाधिकारी-सदस्यको पदावधि चार वर्षको हुनेछ । निजहरूलाई बढीमा थप एक कार्यकालसम्म नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

(२) पदावधि समाप्त नहुँदै कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी पदावधिको लागि दफा ६ बमोजिम पदपूर्ति गरिनेछ ।

(३) कुनै सदस्यले दिएको राजीनामा स्वीकृत भएमा निज आफ्नो पदबाट मुक्त भएको मानिनेछ ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै सदस्यले इमानदारी पूर्वक आफ्नो कर्तव्य पालन गरेको छैन भन्ने लागेमा परिषद्को सिफारिसमा प्रदेश सरकारले जुनसुकै बखत हटाउन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम कुनै सदस्यलाई पदबाट हटाउनुपर्ने अवस्था भएमा त्यस्तो सदस्यलाई सफाइ पेश गर्ने उचित मौका दिनुपर्नेछ ।

८. **सदस्यको अयोग्यता सम्बन्धी व्यवस्था:** देहायको कुनै व्यक्ति पदाधिकारी वा सदस्यमा नियुक्त वा मनोनित हुन र बहाल रहन सक्नेछैनः-

(क) गैर नेपाली नागरिक,

(ख) प्रदेश बाहिरको बासिन्दा,

(ग) परिषद्मा कार्यरत वैतनिक कर्मचारी,

(घ) भ्रष्टाचार वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी मुद्दाको आरोपमा अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेको वा त्यस्तो अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएको,

(ङ) मनोनयन हुने वा बहाल रहेका समयमा होस ठेगानमा नभएको,

(च) पदेन सदस्य बाहेक अन्य सदस्य पच्चीस वर्ष उमेर पूरा नभएको ।

९. **पदाधिकार समाप्ति सम्बन्धी व्यवस्थाः** देहायको अवस्थामा परिषद्को पदाधिकारी वा सदस्यको पदाधिकार समाप्त भएको मानिनेछः-

(क) दफा ८ बमोजिम सदस्यमा बहाल रहन अयोग्य भएमा,

(ख) राजीनामा स्वीकृत भएमा,

(ग) मृत्यु भएमा, वा

(घ) परिषद्लाई कारणसहितको सूचना नदिई लगातार तीन पटकभन्दा बढी समितिको बैठकमा अनुपस्थित भएमा ।

१०. **परिषद्को बैठक र निर्णय सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सदस्य-सचिवले परिषद्को बैठक बोलाउनु पर्नेछ ।

तर बैठकको सूचना तथा कार्यसूची सामान्यतया बैठकभन्दा कम्तीमा सात दिनअघि सदस्यहरूलाई दिनुपर्नेछ ।

(२) परिषद्को बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

(३) परिषद्को कूल सदस्य संख्याको एकाउन्न प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) परिषद्को बैठक वर्षको कम्तीमा तीन पटक बस्नुपर्नेछ ।

तर परिषद्का एकतिहाई सदस्यले बैठक बोलाउन लिखित अनुरोध गरेमा उपदफा (१) बमोजिम समितिको बैठक बोलाउनुपर्नेछ ।

(५) बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ, मत बराबर भएमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिको मत निर्णायक हुनेछ ।

(६) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सदस्य-सचिव उपर छानविन सम्बन्धी कारबाही चलिरहेको अवस्थामा सामाजिक विकास मन्त्रालयको सचिव वा अध्यक्षले तोकेको सदस्यले सदस्य-सचिवको हैसियतले परिषद्को बैठक सम्बन्धी काम कारबाही गर्न सक्नेछ ।

(७) यस दफामा लेखिए देखि बाहेक बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि परिषद् आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. **परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकारः** परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) प्रदेश सरकारलाई खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको विषयमा सुझाव दिने तथा परिषद्को कार्ययोजना र बजेट पारित गर्ने,

(ख) जिल्ला, प्रदेश तथा अन्तर-प्रदेशस्तरका खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने,

(ग) खेलाडीको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्ने,

(घ) स्वदेश तथा विदेशमा हुने खेलकुद प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी तथा खेलकुद सम्बद्ध व्यक्तिलाई पठाउने,

(ङ) परिषद्मा आबद्ध संघसंस्थाको वर्गीकरण गरी आर्थिक वा अन्य सहयोग प्रदान गर्ने र नियमन गर्ने,

(च) प्रदेशमा खेलकुदको पूर्वाधार तयार गरी उपयोग, संरक्षण तथा रेखदेख गर्ने,

(छ) खेलकुदको विकासको लागि जिल्लास्तरमा जिल्ला खेलकुद विकास समिति गठन गर्ने,

(ज) तोकिए बमोजिम खेलाडीहरूको वर्गीकरण गरी परिचयपत्र दिने तथा आर्थिक सहायता, छात्रवृत्ति, बीमा, स्वास्थ्योपचार लगायत अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने,

(झ) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूसँग सम्बन्धित खेलकुदको विकास गर्न तालिम तथा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने, गराउने,

(ञ) साहसिक खेल पर्यटनको विकास तथा परम्परागत खेलहरूको संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने,

(ट) खेलकुदको विकासको लागि आवश्यक अन्य व्यवस्था गर्ने, गराउने ।

१२. <u>सदस्य-सचिवको नियुक्ति, काम, कर्तव्य र अधिकारः</u> (१) मन्त्रालयको सिफारिसमा प्रदेश सरकारले सदस्य-सचिवको नियुक्ति गर्नेछ ।

(क) मन्त्रालयले सदस्य-सचिवको पदमा नियुक्तिका लागि सिफारिस गर्न मन्त्रालयको सचिव र मन्त्रालयले तोकेको सम्बन्धित क्षेत्रका अन्य दुई जना विज्ञसमेत गरी तीन सदस्यीय सिफारिस समिति गठन गर्नेछ ।

(ख) सिफारिस समितिबाट सिफारिस भएका कम्तिमा ३ जना व्यक्तिहरू मध्येबाट प्रदेश सरकारबाट उपयुक्त व्यक्तिलाई सदस्य-सचिवको पदमा नियुक्ति गरिनेछ ।

(ग) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तीमा स्नातक तह उत्तीर्ण भई खेलकुदको क्षेत्रमा अनुभव प्राप्त भएको हुनुपर्नेछ ।

(२) यस ऐनको अन्य दफामा उल्लेख भएका अतिरिक्त सदस्य-सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछन्ः-

(क) परिषद्मा पेश हुने प्रस्तावहरू तयार गर्ने, गराउने,

(ख) परिषद्बाट भएका निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ग) परिषद्को वार्षिक आयव्यय अनुमान (बजेट) र कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने,

(घ) परिषद्‌को कोष परिचालन, सम्पत्तिको व्यवस्था, संरक्षण र सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने,

(ङ) परिषद्‌का कर्मचारीहरूको प्रशासनिक प्रमुख भई नियमानुसार कार्य गर्ने,

(च) खेलकुद पूर्वाधारहरूको अभिलेखीकरण गर्ने,

(छ) खेलकुदसम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका बनाई परिषद्‌मा पेश गर्ने,

(ज) परिषद्‌ले तोकेबमोजिम अन्य कार्य गर्ने ।

(३) यस दफा बमोजिम सदस्य-सचिवले आफ्नो अधिकार र कर्तव्यको प्रयोग गर्दा अध्यक्षको निर्देशनमा रही गर्नुपर्नेछ ।

१३. **उपसमिति सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) परिषद्‌ले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम आफूले गर्नुपर्ने कुनै काम गर्नका लागि आवश्यकतानुसार उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने उपसमितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा उपसमितिका सदस्यको भत्ता वा अन्य सुविधा प्रदेश सरकारले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

१४. **कोष सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) परिषद्‌को आफ्नो एउटा छुट्टै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन्‌ः-

(क) सङ्घीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) खेलकुद पूर्वाधार वा संरचना भाडामा उपयोग गर्न दिएबापत लिने शुल्क,

(ग) खेलकुदसम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरेबापत लिने शुल्क,

(घ) खेलकुद प्रदर्शन गरी आर्जन भएको रकम,

(ङ) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले प्रायोजन तथा सहायता स्वरुप प्रदान गरेको रकम,

(च) अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्था, विदेशी सरकार वा व्यक्तिबाट प्राप्त रकम,

(छ) खेलकुद सम्बन्धी सघंसंस्था दर्ता वा नवीकरण गरे बापत लिने शुल्क,

(ज) दण्ड जरिवाना बापत प्राप्त रकम,

(झ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (च) अन्तर्गत रकम प्राप्त गर्न समितिले नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(३) परिषद्को नामबाट गरिने सबै खर्च कोषबाट व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(४) परिषद्को कोषमा रहने रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालयले तोकेको सरकारी कारोबार गर्ने बैंकमा खाता खोली राख्नुपर्नेछ ।

(५) परिषद्को खाता सञ्चालन परिषद्का सदस्य-सचिव र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतमा हुनेछ ।

(६) परिषद्का सदस्य काम विशेषले विदेश भ्रमण गर्नु परेमा प्रदेश सरकारले तोकेबमोजिम भ्रमण तथा दैनिक भत्ता पाउनेछन् ।

१५. **<u>नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनु पर्नेः</u>** परिषद्ले आफ्नो कार्य सञ्चालनको सिलसिलामा विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संस्था

वा विदेशी संस्था वा व्यक्तिसँग आर्थिक सहायता प्राप्त गर्दा प्रदेश सरकारको सिफारिसमा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद—४
जिल्ला खेलकुद विकास समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था

१६. <u>जिल्ला खेलकुद विकास समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) खेलकुदको विकास र विस्तार गर्नको लागि परिषद्ले प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला खेलकुद विकास समिति गठन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने समितिमा देहाय बमोजिमका अध्यक्ष र सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क) खेलकुदको क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने व्यक्तिहरू मध्येबाट मन्त्रालयद्वारा मनोनित — अध्यक्ष

(ख) खेल क्षेत्रमा उल्लेख्य योगदान गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट समावेशी सिद्धान्तका आधारमा मन्त्रालयद्वारा मनोनित तीन जना — सदस्य

(ग) जिल्ला समन्वय समितिले तोकेको प्रतिनिधि — सदस्य

(घ) जिल्ला प्रशासन कार्यालयको प्रतिनिधि — सदस्य

(ङ) जिल्ला प्रहरी कार्यालयको प्रतिनिधि — सदस्य

(च) सामाजिक विकास कार्यालयका प्रमुख वा प्रतिनिधि सदस्य

(छ) कार्यालय सचिव सदस्य-सचिव

१७. <u>समितिका पदाधिकारीहरूको पदावधि सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) पदेन सदस्यबाहेक परिषद्का अन्य सदस्यको पदावधि चार वर्षको हुनेछ, निजहरूलाई बढीमा थप एक कार्यकालसम्म नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।

(२) पदावधि समाप्त नहुँदै कुनै सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा बाँकी पदावधिको लागि पदपूर्ति गरिनेछ ।

(३) कुनै सदस्यले पदबाट राजीनामा दिई स्वीकृत भएमा निज आफ्नो पदबाट मुक्त भएको मानिनेछ ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै सदस्यले इमानदारी पूर्वक आफ्नो कर्तव्य पालन गरेको छैन भन्ने लागेमा जिल्ला खेलकुद विकास समितिको सिफारिसमा मन्त्रालयले त्यस्तो सदस्यलाई जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सक्नेछ ।

तर पदबाट हटाउनु अघि त्यस्तो सदस्यलाई सफाइको उचित मौका दिनुपर्नेछ ।

१८. <u>समितिका पदाधिकारीको अयोग्यता सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> देहायको कुनै व्यक्ति समितिको पदाधिकारी वा सदस्यमा मनोनित हुन वा बहाल रहन सक्ने छैनः-

(क) गैरनेपाली नागरिक,

(ख) सम्बन्धित जिल्लाको बासिन्दा नभएको,

(ग) बहालवाला कर्मचारी,

(घ) भ्रष्टाचार वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी मुद्दाको आरोपमा अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेको वा त्यस्तो अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरी सजाय पाएको,

(ङ) मनोनयन हुने वा बहाल रहेका समयमा होस ठेगानमा नभएको,

(च) पदेनबाहेक अन्य पदाधिकारी वा सदस्यका लागि पच्चीस वर्ष उमेर पूरा नभएको ।

१९. <u>**समितिका पदाधिकारीको पदाधिकार समाप्ति सम्बन्धी व्यवस्थाः**</u> देहायको अवस्थामा समितिको पदाधिकारी वा सदस्यको पदाधिकार समाप्त भएको मानिनेछः-

(क) दफा १८ बमोजिम सदस्यमा बहाल रहन अयोग्य भएमा,

(ख) राजीनामा स्वीकृत भएमा,

(ग) मृत्यु भएमा,

(घ) समितिलाई कारणसहितको सूचना नदिई लगातार तीन पटकभन्दा बढी समितिको बैठकमा अनुपस्थित भएमा,

(ङ) भ्रष्टाचार वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरिएमा,

(च) निर्वाचन वा मनोनयनद्वारा नियुक्त हुने कुनै सार्वजनिक पदमा उम्मेदवार भएमा ।

२०. <u>**समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्थाः**</u> (१) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सदस्य-सचिवले समितिको बैठक बोलाउनेछ ।

तर बैठकको सूचना तथा कार्यसूची सामान्यतया बैठकभन्दा कम्तीमा पाँच दिनअघि सदस्यहरूलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा ज्येष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नुपर्नेछ ।

(३) समितिको कूल सदस्य संख्याको एकाउन्न प्रतिशत सदस्यहरू उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

(४) समितिको बैठक वर्षको कम्तीमा चार पटक बस्नु पर्नेछ ।

तर समितिका एकतिहाई सदस्यले बैठक बोलाउन लिखित अनुरोध गरेमा समितिको बैठक सात दिनभित्र बोलाउनु पर्नेछ ।

(५) बैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ, मत बराबर भएमा अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिको मत निर्णायक हुनेछ ।

(६) बैठकको प्रमाणित निर्णय पुस्तिका सदस्य-सचिवले सुरक्षित साथ राख्नुपर्नेछ ।

(७) बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२१. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछन्ः—

(क) जिल्लास्तरमा खेलकुद सम्बन्धी विकासको अध्ययन गरी परिषद्मा पेश गर्ने,

(ख) परिषद्लाई खेलकुद सम्बन्धमा आवश्यक सुझाव दिने,

(ग) खेलकुदसम्बन्धी जिल्लाको कार्ययोजना र बजेट पारित गर्ने,

(घ) जिल्लास्तर तथा अन्तर-पालिकास्तरका खेलकुद प्रतियोगिताहरूको आयोजना गर्ने,

(ङ) खेलाडीहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्ने,

(च) प्रदेशस्तरमा हुने खेलकुद प्रतियोगिता वा बैठकमा भाग लिन खेलाडी तथा खेलकुद सम्बद्ध व्यक्तिहरूलाई पठाउने,

(छ) जिल्लाभित्रका स्थानीय तहमा गठित खेलकुद समितिहरुबीच समन्वय गर्ने,

(ज) जिल्लाभित्र रहेका सघंसंस्थाको वर्गीकरण गरी आर्थिक वा अन्य सहयोग प्रदान गर्ने र नियमन गर्ने,

(झ) जिल्लामा खेलकुदको पूर्वाधार तयार गरी उपयोग, संरक्षण तथा रेखदेख गर्ने,

(ञ) जिल्लास्तरमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूसँग सम्बन्धित खेलकुदको विकास गर्न तालिम तथा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने, गराउने,

(ट) खेल पर्यटनको विकास गर्ने तथा परम्परागत खेलहरूको संरक्षण र प्रबर्धन गर्ने,

(ठ) परिषद्ले दिएको निर्देशन र परिषद्ले प्रत्यायोजन गरेको अधिकार बमोजिमका कार्य गर्ने,

(ड) जिल्लाभित्र भएका खेलकुदसम्बन्धी गतिविधिको वार्षिक प्रतिवेदन परिषद्समक्ष पेश गर्ने,

(ढ) खेलकुदको विकासको लागि अन्य आवश्यक व्यवस्थाहरू गर्ने, गराउने ।

२२. **समितिको सदस्य-सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकारः** (१) समितिको सदस्य-सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछन्ः-

(क) समितिमा पेश हुने प्रस्ताव तयार गर्ने,

(ख) समितिबाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ग) समितिको वार्षिक आय व्यय अनुमान (बजेट) र कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने,

(घ) समितिको कोष परिचालन, सम्पत्तिको व्यवस्था, संरक्षण र सञ्चालन सम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने,

(ङ) समितिका कर्मचारीहरूको प्रशासनिक प्रमुख भई कार्य गर्ने,

(च) समितिको आवधिक प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने,

(छ) समितिले तोकेबमोजिमका अन्य कार्य गर्ने ।

(२) यस दफा बमोजिम सदस्य-सचिवले आफ्नो अधिकार र कर्तव्यको प्रयोग गर्दा समितिका अध्यक्ष वा अध्यक्षले अधिकार प्रत्यायोजन गरेको सदस्यको निर्देशनमा रही गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद–५
लेखा र भत्ता सम्बन्धी व्यवस्था

२३. **लेखा र लेखापरीक्षणः** (१) परिषद् र समितिले आयव्ययको लेखा प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम राख्नुपर्नेछ ।

(२) परिषद्को अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट हुनेछ ।

(३) परिषद्ले चाहेमा समितिको आयव्ययको लेखा, तत्सम्बन्धी कागजात र अरू नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँच्न वा जाँच्न लगाउन सक्नेछ ।

२४. **सदस्यको भत्तासम्बन्धी व्यवस्थाः** परिषद् र समितिका सदस्यले बैठकमा भाग लिएबापत बैठक भत्ता र अन्य सुविधा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

२५. **कार्यालय सचिवको पारिश्रमिक र भत्ताः** (१) कार्यालय सचिवले समितिमा पूरा समय काम गरेबापत प्रदेश सरकारको सहायक अधिकृतस्तर(छैठौं तह)को कर्मचारीसरह मासिक पारिश्रमिक पाउनेछ ।

(२) कार्यालय सचिवको भ्रमण तथा दैनिक भत्ता र अन्य सुविधा प्रदेश सरकारको सहायक अधिकृत स्तरका कर्मचारी सरह हुनेछ ।

२६. **कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) परिषद्ले आफ्नो कोषबाट खर्च व्यहोर्ने गरी आवश्यकताअनुसार प्रचलित कानून बमोजिम प्रदेश सरकारको स्वीकृति लिई कर्मचारीको नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

(२) परिषद्का कर्मचारीको पारिश्रमिक र सेवाका शर्त परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

(३) समितिले आर्थिक स्रोतको अवस्था हेरी आवश्यकता अनुसार प्रदेश सरकारको स्वीकृति लिई कर्मचारी नियुक्ति गर्न सक्नेछ । त्यस्ता कर्मचारीको पारिश्रमिक र सेवाका शर्तहरु समितिले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

२७. **सजाय र कारबाहीः** परिषद् तथा समितिका कर्मचारीले जानी जानी वा लापरवाही गरी वा बदनियतसाथ हानि नोक्सानी पुर्याएमा कर्मचारी सम्बन्धी नियमावली र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सजाय हुनेछ ।

परिच्छेद—६

संघसंस्था दर्ता र आवद्धता सम्बन्धी व्यवस्था

२८. **संघसंस्था दर्ता र आवद्धता सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) एउटै स्थानीय तहमा खेलकुद सम्बन्धी कार्य वा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने संघसंस्था दर्ता, नवीकरण, खारेजी वा अन्य सम्बद्ध विषय स्थानीय तहको कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) एकभन्दा बढी स्थानीय तह वा जिल्लास्तरमा खेलकुद सम्बन्धी कार्य वा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने खेलकुद सघंसंस्था परिषद्मा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(३) एकभन्दा बढी जिल्लामा शाखा खोली खेलकुद सम्बन्धी कार्य वा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने सघंसंस्थाले परिषद् आवद्धता लिनुपर्नेछ ।

(४) दर्ता नगरी वा आवद्धता नलिई कुनै पनि सघंसंस्थाले प्रदेशभित्र खेलकुद सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न पाउने छैन ।

(५) सघंसंस्थाको दर्ता र नवीकरण गर्दा परिषद्ले तोकेबमोजिमको शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

२९. <u>**दरखास्त सम्बन्धी व्यवस्थाः**</u> (१) दफा २८ बमोजिम दर्ता गराउन चाहने सघंसंस्थाले देहायका कुराहरू खुलाई परिषद्मा दरखास्त दिनु पर्नेछः-

(क) सघंसंस्थाको नाम र ठेगाना,

(ख) कार्यकारिणी समितिका सदस्यहरूको नाम, ठेगाना, पेशा र नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,

(ग) सञ्चालन गरिने खेलकुदको किसिम,

(घ) खेल प्रशिक्षकको संख्या,

(ङ) स्थानीय तहमा दर्ता गर्नको लागि वडाको सिफारिस र परिषद्मा दर्ता गर्नको लागि सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सघंसंस्थाले दरखास्त दिंदा परिषद्ले तोकेको ढाँचा अनुसारको विधानको तीन प्रतिसमेत दरखास्त साथ संलग्न गरेको हुनुपर्नेछ ।

३०. <u>**दर्ता गर्ने सम्बन्धी व्यवस्थाः**</u> (१) दफा २९ बमोजिम दरखास्त परेका सघंसंस्थालाई दरखास्त परेको मितिले सामान्यतया एक महिनाभित्र आवश्यक जाँचबुझ गरी दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दर्ता गरिएको सूचना वा दर्ता गर्न नसकिने भएमा सोही व्यहोराको सूचना सम्बन्धित सघंसंस्थालाई दिनुपर्नेछ ।

(३) सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएका सघंसंस्थालाई दर्ता गर्ने निकायले तोकिएबमोजिम दर्ता प्रमाण-पत्र दिनुपर्नेछ ।

३१. <u>हेरफेरको सूचना सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) दफा २९ बमोजिम दर्ताको लागि दिएको दरखास्तमा उल्लेख भएको व्यहोरा वा दरखास्तसाथ संलग्न विधानको व्यहोरामा कुनै हेरफेर भएमा त्यसरी हेरफेर गर्नु परेको कारण सहितको सूचना पन्ध्र दिनभित्र दर्ता गर्ने निकायलाई दिनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम हेरफेरको सूचना प्राप्त भएपछि त्यस्तो हेरफेर गर्नुपर्ने कारण मनासिब देखेमा दर्ता गर्ने निकायले त्यस्तो हेरफेरको व्यहोरा जनाई लगत अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

३२. <u>सघंसंस्थाको लेखा र अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) सघंसंस्थाले आफ्नो आम्दानी खर्चको हिसाबको स्रेस्ता प्रचलित कानून बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्नेछ ।

(२) परिषद्ले उपदफा (१) बमोजिम सघंसंस्थाले राखेको स्रेस्ताको जाँचबुझ जुनसुकै बखत गर्न गराउन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम स्रेस्ताको जाँचबुझ गर्दा गराउँदा आम्दानी खर्चको हिसाबकिताब अनियमित भएको वा रकम हिनामिना भएको देखिएमा परिषद्ले अनियमित भएको हिसाबकिताब नियमित गर्न लगाउन र हिनामिना भएको रकम सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूलउपर गर्न गराउन आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिएको निर्देशन सङ्घसंस्थाले पालन गर्नुपर्नेछ ।

परिच्छेद-७
विविध

३३. **निर्देशन दिने र आचार—संहिता जारी गर्ने:** (१) परिषद्ले खेलकुदको विकासको सम्बन्धमा समयसमयमा संघसंस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित संघसंस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) सघंसंस्थाले पालना गर्नु पर्ने आचार-संहिता परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

३४. **स्वीकृति लिनुपर्ने:** अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता वा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद विषयको सभा वा सम्मेलनमा भाग लिन कुनै खेलाडी वा खेलसम्बद्ध व्यक्तिलाई विदेश पठाउन वा प्रदेशमा आयोजना हुने खेलकुद प्रतियोगिता वा अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद विषयको सभा वा सम्मेलनमा विदेशी खेलाडी वा अधिकारीलाई आमन्त्रण गर्नु परेमा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

३५. **कारबाही तथा दर्ता खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) देहायको अवस्था उत्पन्न भएमा संघसंस्थालाई परिषद्ले नसिहत दिन सक्नेछ :-

(क) परिषद्ले दिएको निर्देशन पालना नगरेमा वा आचारसंहिता बारम्बार उल्लङ्घन गरेमा,

(ख) आम्दानी खर्चको हिसाबको स्रेस्ता तोकिएको ढाँचामा नराखेमा,

(ग) संघसंस्थाले राखेको हिसाबको स्रेस्ताको जाँचबुझ गर्न गराउन सामान्य अवरोध गरेमा,

(घ) परिषद्ले उचित ठहर्याएको अन्य अवस्था उत्पन्न भएमा ।

(२) देहायको अवस्था उत्पन्न भएमा संघसंस्थालाई परिषद्ले रु. बीस हजारदेखि रु. पचास हजारसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछः—

(क) उपदफा (१) बमोजिम दुई पटकभन्दा बढी नसिहत पाएमा,

(ख) परिषद्मा दर्ता नगराई वा दर्ता गरेको भए पनि तोकिएबमोजिम परिषद्को स्वीकृति नलिई खेलकुद क्रियाकलाप सञ्चालन गरेमा,

(ग) संघसंस्थाले राखेको हिसाबको स्रेस्ताको जाँचबुझ गर्न गराउन नदिएमा,

(घ) संघसंस्थाको कार्यकारिणी समिति गठन गर्दा निर्वाचन सम्बन्धी प्रावधानको पालना नगरेमा,

(ङ) परिषद्ले जारी गरेको निर्देशन तथा आचारसंहिता बारम्बार उल्लङ्घन गरेमा ।

(३) देहायको अवस्था उत्पन्न भएमा परिषद्ले संघसंस्थाको दर्ता खारेज गर्नेछः—

(क) संविधान वा प्रचलित कानूनले निषेध गरेको प्रावधानको गम्भीर उल्लङ्घन गरेमा,

(ख) लगातार चार वर्षसम्म कम्तीमा एउटा खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्न असमर्थ भएमा,

(ग) लगातार पाँच वर्षसम्म सङ्घसंस्था नवीकरण नगरेमा,

(घ) संघसंस्था दर्ता गर्दा जानीजानी झुठो विवरण दिएको पुष्टि भएमा,

(ङ) परिषद्ले उचित ठहर्याएको अन्य गम्भीर अवस्था उत्पन्न भएमा ।

(४) यस दफा बमोजिम संघसंस्थालाई कारबाही वा दर्ता खारेज गर्नुअघि सफाइको उचित मौका प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम कारवाही गर्नुअघि सम्बन्धित संस्थाले मनासिब सफाइ पेश गरेमा परिषद्ले कारवाहीमा पुनर्विचार गर्न सक्नेछ ।

(६) यस दफामा उल्लेख भएको व्यवस्थाले सम्बन्धित संघसंस्थालाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही गर्न, मुद्दा चलाउन वा सजाय गर्न कुनै बाधा पर्नेछैन ।

३६. <u>छानबिन सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) दफा ३५ को उपदफा (३) बमोजिम कारबाही गर्नुअघि परिषद्ले तोकेबमोजिम तीन सदस्यीय छानबिन समिति गठन गर्नेछ ।

(२) समितिलाई परिषद्ले तोकेको अवधिभित्र प्रतिवेदन पेश गर्न निर्देशन दिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने छानबिन समितिको कार्यविधि सो समिति आफैंले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

(४) छानबिन समितिका सदस्यहरूले पाउने भत्ता वा अन्य सुविधा परिषद्ले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

३७. **पुनरावलोकन र पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्थाः** दफा ३५ बमोजिम प्रदेश परिषद्ले गरेको कारबाहीसम्बन्धी निर्णयमा चित्त नबुझ्ने संघसंस्थाले कारबाहीको लिखित सूचना पाएको पैंतीस दिनभित्र प्रचलित कानून बमोजिम उच्च अदालत समक्ष पुनरावलोकनका लागि अनुरोध गर्न वा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

३८. **अधिकार प्रत्यायोजनः** यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम परिषद्लाई प्राप्त अधिकारहरूमध्ये सबै वा केही अधिकार आवश्यकतानुसार समिति, सदस्य, छानबिन समिति, उपसमिति वा कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३९. **मन्त्रालयले निर्देशन दिन सक्नेः** (१) मन्त्रालयले खेलकुदको विकास सम्बन्धमा प्रदेश परिषद् मार्फत् समिति वा संघसंस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मन्त्रालयले दिएको निर्देशनको पालन गर्नु सम्बन्धित निकायको कर्तव्य हुनेछ ।

४०. **शपथ ग्रहण सम्बन्धी व्यवस्थाः** (१) परिषद्का मनोनित सदस्य तथा समितिका अध्यक्षले मन्त्रालयका मन्त्री समक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथ ग्रहण गर्नुपर्नेछ ।

(२) समितिका मनोनित सदस्यहरुले समितिका अध्यक्ष समक्ष पद तथा गोपनीयताको शपथग्रहण गर्नुपर्नेछ ।

(३) खेलकुद प्रतियोगिताहरूमा जज, रेफ्री, अम्पायर र खेलाडीहरूले समेत शपथ ग्रहण गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) देखि (३) सम्मको शपथग्रहणको व्यहोरा मन्त्रालयले तोकेबमोजिम हुनेछ ।

४१. **<u>नियम बनाउने अधिकारः</u>** यस ऐनको उद्देश्य पूर्तिका लागि प्रदेश सरकारले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ ।

४२. **<u>प्रदेश सरकारसँग सम्पर्कः</u>** (१) परिषद्ले प्रदेश सरकारसँग सम्पर्क राख्दा मन्त्रालय मार्फत् राख्नुपर्नेछ ।

(२) जिल्ला खेलकुद विकास समितिले मन्त्रालयसँग सम्पर्क राख्दा परिषद् मार्फत् राख्नुपर्नेछ ।

(३) परिषद् तथा समितिले कामकाज गर्दा कुनै पनि आर्थिक दायित्व थपिने वा सिर्जना हुने विषयमा प्रदेश सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

४३. **<u>प्रचलित कानून बमोजिम हुनेः</u>** यस ऐनमा लेखिएको कुरामा यस ऐन बमोजिम र अन्य हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

४४. **<u>बचाउः</u>** यस अघि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका संस्था यसै ऐन बमोजिम दर्ता भएको मानिनेछ ।

आज्ञाले
वीरेन्द्र कुमार यादव
प्रदेश सरकारको सचिव

आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेतमा मुद्रित